

PHÁT HUY VAI TRÒ NÊU GƯƠNG CỦA ĐỘI NGŨ CHÍNH TRỊ VIÊN TRONG QUÂN ĐỘI THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

TỔNG MINH LƯƠNG (*)

Tóm tắt: Những quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ chính trị viên trong Quân đội nhân dân Việt Nam có giá trị to lớn trong việc xây dựng đội ngũ cán bộ chính trị trong quân đội vững mạnh "vừa hồng, vừa chuyên", đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong từng thời kỳ cách mạng. Bài viết khái quát thực trạng và đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao trách nhiệm nêu gương của đội ngũ chính trị viên trong Quân đội hiện nay.

Từ khóa: Chính trị viên; nêu gương; tư tưởng Hồ Chí Minh.

Abstract: Ho Chi Minh Thought about building up the contingent of politicians in the Military of Vietnam has great implications for building up a contingent of capable and dedicated politicians to meet the requirements on revolutionary tasks from time to time. This paper summarizes current situation and proposes a number of solutions to improve the example-setting responsibility of the politicians in the military.

Keywords: Politician; setting an example; Ho Chi Minh thought.

Ngày nhận bài: 22/5/2023

Ngày biên tập: 26/5/2023

Ngày duyệt đăng: 16/6/2023

Ngay từ những ngày đầu cách mạng, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chú trọng xây dựng, nhấn mạnh vai trò của đội ngũ chính trị viên trong tổ chức lực lượng vũ trang. Người nhấn mạnh: "Con đường chính trị là cái kim chỉ nam của đội, chính trị viên là người nắm cái kim chỉ nam của đội"⁽¹⁾. Người yêu cầu "về mặt chính trị, cấp nào cũng có một người chính trị phái viên do đoàn thể cách mạng chọn trong bộ đội ấy hoặc phái người ngoài đến làm"⁽²⁾.

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ, trong bất cứ hoàn cảnh nào, chính trị viên có ba nhiệm vụ chính là: Đối với bộ đội, phải luôn quan tâm, săn sóc đến sinh hoạt vật chất, tinh thần, nâng cao kỷ luật, bài trừ hủ hóa, phát triển văn hóa và đường lối chính trị trong bộ đội; "phải thân thiết như một người chị, công bình như một người anh, hiểu biết như một người bạn"⁽³⁾. Đối với Nhân dân, phải làm cho dân tin, dân phục, dân yêu bộ đội; "muốn như thế, thì phải đốc thúc bộ đội siêng giúp dân, hăng

đánh giặc"⁽⁴⁾. Đối với quân địch, phải "biết cách tuyên truyền khôn khéo, thiết thực, để giác ngộ họ, lôi kéo họ về phía ta"⁽⁵⁾.

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, chính trị viên có vai trò rất quan trọng, được tổ chức đảng lựa chọn và giao nhiệm vụ chỉ đạo, trực tiếp giáo dục, định hướng tư tưởng, nâng cao tinh thần cho bộ đội, "chính trị viên là linh hồn của đội"⁽⁶⁾. "Tư cách chính trị viên có ảnh hưởng rất quan trọng đến bộ đội. Người chính trị viên tốt, thì bộ đội ấy tốt. Người chính trị viên không làm tròn nhiệm vụ, thì bộ đội ấy không tốt"⁽⁷⁾. Chính trị viên phải là người tiêu biểu về mọi mặt, quán triệt và chấp hành nghiêm túc, triệt để mọi đường lối, chủ trương, chính sách và các nguyên tắc trong tổ chức, sinh hoạt của Đảng và Nhà nước; điều lệnh, kỷ luật của quân đội; mệnh lệnh, chỉ thị của cấp trên; cùng với người chỉ huy luôn đề cao trách nhiệm, củng cố, chăm lo, giữ gìn và tăng cường đoàn kết, kỷ luật trong đơn vị.

Đồng thời, chính trị viên phải tích cực, chủ động ham học hỏi, cầu thị tiến bộ để có năng lực lãnh đạo, năng lực chỉ huy toàn diện;

(*) Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

“Chính trị viên phải có nhiều năng lực lãnh đạo, năng lực này phải đủ mọi mặt quân sự lẫn chính trị, năng lực giải quyết vấn đề cấp bách cũng như vấn đề sinh hoạt hàng ngày về chính trị hay vật chất”⁽⁸⁾. Đặc biệt, chính trị viên phải thực sự trong sáng, gương mẫu về phẩm chất đạo đức, lối sống, nói đi đôi với làm trong quá trình lãnh đạo, giáo dục, thuyết phục bộ đội: “Chính trị viên lãnh đạo bằng lời nói chưa đủ, phải lãnh đạo bằng hành động nữa. Mình chủ trương cho bộ đội làm việc gì thì mình phải làm trước, làm đúng, hết sức làm hơn ai hết. Từ công việc nhỏ đến công việc to đều như thế. Gặp lúc gay go, nguy hiểm chừng nào thì người lãnh đạo càng xông pha trước chừng ấy mới kéo được người khác theo mình”⁽⁹⁾.

Thời gian qua, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, các cấp ủy, tổ chức đảng các cấp, đội ngũ chính trị viên trong Quân đội nhân dân Việt Nam luôn nhận thức đúng vị trí, vai trò, chức trách, nhiệm vụ, tiên phong gương mẫu, “nói đi đôi với làm”; dám nghĩ, dám tham mưu đề xuất, đổi mới, sáng tạo, dám chịu trách nhiệm trước cấp ủy, người chỉ huy, tập thể cơ quan, đơn vị về hiệu quả thực hiện nhiệm vụ được giao. Họ phải thực sự là tấm gương trong học tập, nghiên cứu nâng cao trình độ, kiến thức, năng lực toàn diện; đam mê, lăn lộn với công việc, dấn thân, xông pha, sẵn sàng nhận, vượt qua mọi khó khăn để hoàn thành tốt chức trách và nhiệm vụ được giao.

Bên cạnh những thành tựu, kết quả tích cực là chủ yếu, vẫn còn một bộ phận chính trị viên chưa nhận thức đầy đủ, sâu sắc về vị trí, vai trò, yêu cầu và nội dung, biện pháp nêu gương; chưa tích cực tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống, học tập nâng cao trình độ, năng lực, phương pháp, tác phong công tác sinh hoạt; cá biệt còn có chính trị viên vi phạm pháp luật và kỷ luật của Quân đội làm ảnh hưởng đến truyền thống quân đội và phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, tạo dư luận không tốt trong cán bộ, chiến sĩ và Nhân dân.

Để đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam ngày càng vững mạnh trong giai đoạn hiện nay, mỗi chính trị viên trong quân đội cần thực hiện tốt một số nội dung sau:

Một là, phải có nhận thức đúng, luôn đề cao trách nhiệm nêu gương trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ.

Đối với Đảng, nêu gương không chỉ là một trong những phương thức lãnh đạo mà còn là trách nhiệm, đạo lý, gắn với tư cách của cán bộ, đảng viên nói chung và của chính trị viên nói riêng. Theo đó, chính trị viên trước hết cần nhận thức sâu sắc vị trí, vai trò, tầm quan trọng của nêu gương trong thực hiện nhiệm vụ theo tư tưởng Hồ Chí Minh đặt trong mối quan hệ: đối với mình, đối với người, đối với việc.

Theo hướng này, cần tiếp tục quán triệt và triển khai thực hiện tốt Kết luận số 21-KL/TW ngày 25/10/2021 về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, gắn với thực hiện Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; Quy định số 101-QĐ/TW ngày 07/6/2012 về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo chủ chốt các cấp; Quy định số 55-QĐ/TW ngày 19/12/2016 về một số việc cần làm ngay để tăng cường vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên và Nghị quyết số 847-NQ/QUTW ngày 28/12/2021 của Quân ủy Trung ương về phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới...; nắm chắc chức trách, nhiệm vụ được giao, yêu cầu phẩm chất, năng lực, phương pháp, tác phong công tác của đội ngũ chính trị viên.

Hai là, nêu gương trong học tập, tu dưỡng để có kiến thức, năng lực toàn diện, chuyên sâu về công tác đảng, công tác chính trị.

Để có được “tư cách lãnh đạo, nhiều năng lực” đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ; mỗi chính trị viên phải gương mẫu, trách nhiệm, tích cực học tập, nghiên cứu, tu dưỡng để có kiến thức toàn diện về chính trị, quân sự, kinh tế, văn hóa, kỹ thuật, khoa học nghệ thuật quân sự. Ngoài ra, cần biết vận dụng linh hoạt, sáng tạo, hiệu quả kiến thức vào thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao; luôn quan sát,

phân tích, tổng hợp, đánh giá tình hình; trau dồi khả năng tham mưu, đề xuất chủ trương, biện pháp lãnh đạo và triển khai tổ chức thực hiện nghị quyết; học hỏi phương thức tuyên truyền, vận động, đoàn kết và tổ chức phong trào hành động cách mạng. Trong đó phải hiểu biết sâu sắc và vận dụng sáng tạo những quan điểm cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước vào thực tiễn hoạt động của đơn vị; có kiến thức, năng lực chuyên sâu về công tác đảng, công tác chính trị và trình độ hiểu biết về khoa học nghệ thuật quân sự, chuyên môn kỹ thuật. Thường xuyên học tập, rèn luyện nâng cao năng lực quản lý, chỉ huy đơn vị; sơ kết, tổng kết, đúc rút những kinh nghiệm có ý nghĩa chỉ đạo hoạt động thực tiễn.

Ba là, đội ngũ chính trị viên phải thực hành nêu gương bằng những hành động cụ thể, thiết thực, thực hiện tốt “nói đi đôi với làm”.

Nêu gương trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ, mẫu mực về phẩm chất, đạo đức, lối sống của chính trị viên có vai trò quan trọng, là một trong những biện pháp có ý nghĩa quyết định đến chất lượng, hiệu quả thực hiện nhiệm vụ, xây dựng đơn vị và rèn luyện phẩm chất, nhân cách của cán bộ, đảng viên, quần chúng trong đơn vị; bởi “... một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”⁽¹⁰⁾. Tính tiên phong, gương mẫu, mô phạm; tinh thần tận tụy, trách nhiệm cao trong công việc của chính trị viên là tấm gương sáng để cán bộ, đảng viên, quần chúng học tập, noi theo. Do đó, trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ, chính trị viên phải đề cao trách nhiệm, tích cực, tự giác, tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu theo các tiêu chí nêu gương đã được cụ thể hóa trong đơn vị; hòa mình với tập thể, sâu sát trong công việc; quán triệt và thực hiện nghiêm các quy định về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên. Chủ động, tự giác đấu tranh ngăn ngừa những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; thực hiện nói đi đôi với làm; dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm; thực sự cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; giải quyết hài hòa

các mối quan hệ; thường xuyên củng cố và giữ vững sự đoàn kết, thống nhất trong tập thể, đơn vị; quan tâm, chăm lo, bảo đảm tốt đời sống vật chất, tinh thần cho bộ đội.

Bốn là, phải thực sự nêu gương trong tự phê bình và phê bình, kiên quyết chống những biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới.

Tự phê bình và phê bình là vấn đề có tính quy luật trong xây dựng Đảng, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên trong mọi thời kỳ cách mạng; là biện pháp hiệu quả để tu dưỡng, rèn luyện, nâng cao trình độ, năng lực, phương pháp, tác phong công tác của mỗi cá nhân. Theo đó, mỗi chính trị viên cần nhận thức đúng, trách nhiệm cao, mạnh dạn, thẳng thắn, trung thực trong tự phê bình và phê bình. Thường xuyên tự kiểm điểm, tự phê bình hàng ngày, trước, trong và sau khi thực hiện nhiệm vụ hoặc ra quyết định nào đó. Từ trong suy nghĩ, hành động phải xem xét thật kỹ lưỡng xem có vướng vào những biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân hay không. Phải lắng nghe ý kiến phê bình của đồng chí, đồng đội để nhận ra những thiếu sót, khuyết điểm và biểu hiện chủ nghĩa cá nhân của chính bản thân mình; trên cơ sở đó, thường xuyên, liên tục “tự soi”, “tự sửa” để hoàn thiện bản thân, xứng đáng với cương vị đảm nhiệm. Quá trình thực hiện cần kiên quyết tránh và chống hiện tượng tự phê bình qua loa, đại khái, lợi dụng phê bình để đả kích, hạ uy tín của đồng chí, đồng đội; đồng thời tích cực đề cao trách nhiệm trong thực hiện phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới./.

Ghi chú:

(1), (6), (8), (9) Hồ Chí Minh, *Về xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân* (Biên niên những sự kiện và tư liệu), Nxb QĐND, H.1995, tr.52, tr.52, tr.22, tr.56.

(2) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 3, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr.502.

(3), (4), (5), (7), Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 5, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr.484, tr.485, tr.485, tr.484.

(10) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 1, Nxb CTQG-ST, H. 2011, tr.284.